

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för svenska språket

1SS30U Svenska som andraspråk för undervisning i årskurs 1-6, 30 högskolepoäng

1SS30U Swedish as a second language for teaching years 1-6, 30 credits

Huvudområde

Svenska som andraspråk

Ämnesgrupp

Svenska som andraspråk

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1N

Fastställande

Fastställd av Fakulteten för konst och humaniora 2016-08-29

Kursplanen gäller från och med höstterminen 2016

Förkunskaper

Grundläggande behörighet.

Mål

Övergripande mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för aktuell svensk migrationspolitik samt aspekter på kulturmöten,
- redogöra för språkutveckling i ett andraspråkperspektiv,
- utföra språkliga analyser av andraspråkselevers språkutveckling.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för migrationsorsaker och effekter, specifikt om invandring till Sverige efter andra världskriget,
- redogöra för den svenska invandrings- och invandrar/integrationspolitikens

- förändringar ur ett historiskt och samtida perspektiv,
- redogöra för hur kulturella och religiösa yttringar styr individers sätt att leva, reflektera och fungera i samhället.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för hur andraspråksinläring i jämförelse med ett förstaspråk går till,
- redogöra för grundläggande begrepp inom andraspråksforskningen,
- redovisa för aktuell svensk och utländsk andraspråksforskning,
- redogöra för hur undervisningen i svenska som andraspråk kan utformas.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- analysera det svenska språkets grammatiska struktur i ett andraspråksperspektiv med avseende på ordklasser, ordböjning och syntax,
- tillämpa dessa kunskaper genom att göra enklare grammatiska analyser och beskrivningar av andraspråkinlärares muntliga och skriftliga produktion.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Efter avslutad kurs ska studenten kunna:

- redogöra för grunderna i svensk fonetik,
- redogöra för svenskans ljudstruktur och prosodi i förhållande till andra språk,
- identifiera och problematisera uttalsundervisningens didaktik.

Innehåll

Kursen som helhet innehåller perspektiv på svenska som andraspråk inom områden som rör migration och kulturmöten, men också didaktiska perspektiv på språkinläring och andraspråksundervisning. Grammatik, semantik och fonetik är tre andra kunskapsområden som ingår i kursen.

Under kursen hålls fyra icke obligatoriska träffar med föreläsningar vid Linnéuniversitetet i Växjö.

Deltagande är obligatoriskt vid sex seminarietillfällen förlagda i Kalmar.

Delkurs 1. Migration och kulturmöte, 7,5 hp

I kursen läggs stor vikt vid kunskap om och förståelse för människors olika livsvillkor. Vidare behandlas olika kulturmönster och deras betydelse för kommunikationen i ett mångkulturellt samhälle samt betydelsen av såväl etnisk som religiös grupptillhörighet för individers identitetsutveckling. Svensk invandringspolitik och integrationspolitik under efterkrigstiden och fram till nutid studeras. Orsaker till migration samt dess politiska, juridiska, ekonomiska och sociala effekter diskuteras. Lagstiftning och beslutsfattande myndigheters roll belyses i ett historiskt och samtida perspektiv. I kursen läses ett antal skönlitterära verk som speglar migration och flyktingskap.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

I delkursen utvecklar de studerande grundläggande kunskaper om språk, språkutveckling och språkinläring ur ett andraspråksperspektiv. I kursen behandlas flerspråkighet och språkets betydelse för individen samt sociolingvistiska och sociokulturella perspektiv på andraspråksanvändning. Delkursen ger också en

introduktion till andraspråksundervisningens didaktik. Olika undervisningsformer och arbetssätt belyses med utgångspunkt i gällande styrdokument.

Delkurs 3. *Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp*

Kursen ger grundläggande kunskaper om grammatik och semantik med betoning på ett andraspråksperspektiv. Genom praktiska övningar tränas studenternas förmåga att förstå andraspråkslevernars språkutveckling.

Delkurs 4. *Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp*

I kursen utvecklar de studerande grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i allmän fonetik. Huvudvikten läggs vid de svenska språkljudens produktion och perception. Svenskans fonologi och prosodi jämförs med andra språk i syfte att lyfta fram likheter och skillnader mellan olika språk. Speciella svårigheter i svenskans uttal lyfts fram och diskuteras i ett didaktiskt perspektiv.

Undervisningsformer

Kursen är en uppdragsutbildning och ges som nätbaserad deltidskurs med stöd av webbaserad lärplattform och fysiska seminarierträffar.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart.

Kursen examineras genom muntliga och skriftliga prov samt redovisning av obligatoriska uppgifter.

Delkurs 1 innehåller momenten Kulturmöten (3,5 hp), Religioner i Sverige (2 hp) och Migration ur ett historiskt och samhällsperspektiv (2 hp). Dessa tenteras via enskild skriftlig salstentamen.

Delkurs 2 innehåller momenten Andraspråksinläring och andraspråksundervisning (6 hp), vilket tenteras via enskild skriftlig salstentamen, och Andraspråksundervisning - Skriftlig och muntlig redovisning (1,5 hp).

Delkurs 3 innehåller momenten Grundläggande grammatik (3 hp) och Grammatik i ett andraspråksperspektiv (3 hp), vilka tenteras via enskild skriftlig salstentamen samt Analys (1,5 hp), vilket examineras via skriftlig och muntlig redovisning.

Delkurs 4 innehåller momenten Svensk fonetik i ett typologiskt och inlärningsperspektiv (6 hp), vilket tenteras via enskild skriftlig salstentamen och Fonetik och uttalsundervisning (1,5 hp), vilket examineras via skriftlig och muntlig redovisning.

Studerande som inte godkänts vid ordinarie examinationstillfälle ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

För att erhålla slutbetyget Väl godkänd krävs att minst 19 högskolepoäng är Väl godkända.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter

som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle.
Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Obligatorisk litteratur

Delkurs 1. *Migration och kulturmöte*, 7,5 hp

Angel, Birgitta & Hjern, Anders. 2004. *Att möta flyktingar*. 244 s. ISBN 978-91-44-03328-0

Bakhtiari, Marjaneh. 2006. *Kalla det vad fan du vill*. Ordfront. 298 s. ISBN 978-91-7441-968-9

Blanck, Dag. 2014. A Mixture of People with Different Roots: Swedish Immigrants in the American Ethno-Racial Hierarchies. I: *Journal of American Ethnic History*. Vol 33, number 3. 17 s.

Eliaso Magnusson, Josefina. 2010. "Språk som ingång till gemenskap". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 13 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Elmeroth, Elisabeth. 2008. *Etnisk maktordning i skola och samhälle*. Studentlitteratur. 167 s. ISBN 978-91-44-04806-2

György-Ullholm, Kamilla. 2010. "Flerspråkighet, enspråkighet och etnisk identitet". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 29 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Jonsson, Rickard. 2010. "Förbjudet språk: nedsättande ord i språkdebatt och klassrumssamtal". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 18 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Lundh, Christer. 2005. *Invandringen till Sverige*. SNS Förlag. 100 s. ISBN 91-7150-984-4

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Invandrarna*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Nybyggarna*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Sista brevet till Sverige*. Bonnier.

Moberg, Vilhelm. Valfri utgåva. *Utvandrarna*. Bonnier.

Strandberg, Max. 2010. "Läxor om kulturell mångfald i flerspråkiga och enspråkiga klassrum". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 18 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Tamas, Gellert. Valfri utgåva. *Lasermannen – en berättelse om Sverige*. Ca 300 s.

Åmark, Klas. 2013. Swedes and the refugees 1933-45. I: Byström, M. & Frohnert, P. *Reaching a State of Hope. Refugees, Immigrants and the Swedish Welfare System 1930-2000*. Nordic Academic Press. 15 s.

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 s.

Delkurs 2. Språk, språkinläring och andraspråksundervisning, 7,5 hp

Björkvall, Anders & Engblom, Charlotte. 2010. "Flerspråkighet och multimodalitet som lärandepotential". I: Musk, N. & Wedin, Å (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 18 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Hyltenstam, Kenneth & Lindberg, Inger (red.). 2013. *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 315 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Kästen-Ebeling Gilda & Otterup, Tore (red.). 2014. *En bra början – mottagande och introduktion för nyanlända elever*. Studentlitteratur. 164 s. ISBN 978-91-44-08486-2

Norén, Eva & Ramsfeldt, Sara. 2010. "Tvåspråkig matematikundervisning – nya organisationsformer och undervisningsmetoder i matematikklassrummet". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 24 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Skolverket. 2011. *Läroplan Modersmål för grundskolan*. s. 87–99. 12 s. ISBN 978-91-38325-41-4

Skolverket. 2011. *Läroplan Svenska som andraspråk för grundskolan*. s. 239-257. 18 s. ISBN 978-91-38325-41-4

Vestlin, Lena (red.). 2013. *Kunskap, språk och identitet. Att undervisa flerspråkiga elever i F-6*. Lärarförbundets förlag. 150 s. ISBN 789-91-9808-491-7

Wedin, Åsa. 2010. "Att läsa och skriva på sitt andraspråk". I: Musk, N. & Wedin, Å. (red.). *Flerspråkighet, identitet och lärande*. Studentlitteratur. 16 s. ISBN 978-91-44-05986-0

Wedin, Åsa. 2011. *Språkande i förskolans och grundskolans tidigare år*. Studentlitteratur. 123 s. ISBN 978-91-44-05750-7

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 150 s.

Delkurs 3. Grammatik och semantik i ett andraspråksperspektiv, 7,5 hp

Ballardini, Kerstin, Stjärnlöf, Sune & Viberg, Åke. 1986. *Mål: svenska som främmande språk. Svensk grammatik: svensk grammatik på svenska*. Natur & Kultur. 171 s. ISBN 91-27-50149-3

Ekberg, Lena. 2013. "Grammatik och lexikon i svenska som andraspråk på nästan infödd nivå". I: Hyltenstam, Kenneth. & Lindberg, Inger (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 17 s. ISBN 978-91-44-07065-0

Ekerot, Lars-Johan. 2011. *Ordföljd, tempus och bestämdhet: föreläsningar om svenska som andraspråk*. Gleerups. Kapitel 1-4, 7. 105 s. ISBN 91-40-67153-4

Flyman Mattsson, Anna & Håkansson, Gisela. 2010. *Bedömning av svenska som andraspråk. En analysmodell baserad på grammatiska utvecklingsstadier*. Studentlitteratur. 81 s. ISBN 978-91-44-05820-7

Josefsson, Gunlög. 2010. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. 150 s. ISBN 978-91-44-052 04-5

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Övningar med facit och kommentarer. 2. uppl. Studentlitteratur. 205 s. ISBN 978-91-44-05205-2

Av institutionen tillhandahållet material. Ca 50 s.

Delkurs 4. Fonetik och uttalsundervisning, 7,5 hp

Abrahamsson, Niclas. 2013. Fonologiska aspekter på andraspråksinlärning och svenska som andraspråk. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 28 sidor. ISBN 978-91-44-07065-0

Boyd, Sally & Bredänge, Gunlög. 2013. Attityder till brytning – exemplet med utländska lärare i svenska skolor. I: Hyltenstam, K. & Lindberg, I. (red.). *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. 2 uppl. Studentlitteratur. 20 sidor. ISBN 978-91-44-07065-0

Bruce, Gösta. 2010. *Vår fonetiska geografi*. Studentlitteratur. Kapitel 2-5. ISBN 978-91-44-05053-9

Engstrand, Olle. 2007. *Fonetik light*. Studentlitteratur. ISBN 978-91-44-04399-9

Munro Murray J. 2008. Foreign accent and speech intelligibility. I: *Phonology and Second Language Acquisition*. John Benjamins Publishing Company. Sidan 193-218 (25 sidor). ISBN 978-90-27-29139-4

Rosenqvist Håkan. 2007. *Uttalsboken. Svenskt uttal i praktik och teori*. Natur & Kultur. 96 sidor. ISBN 978-91-27-40645-2

Referenslitteratur delkurs 4

Bodén, Petra. 2007. "Rosengårdssvensk" fonetik och fonologi". I: Ekberg, L. (red.). *Språket hos ungdomar I en flerspråkig miljö i Malmö*. Småskrifter från Nordiska språk vid Lunds universitet. Nr 27. 47 sidor. Tillhandahålles som pdf-fil.

Bolander Maria. 2013. *Funktionell svensk grammatik*. Liber. Kapitel 3. ISBN 978-91-47-10525-0

Garlén Claes. 1988. *Svenskans fonologi*. Studentlitteratur. Kapitel 4 och Appendix. ISBN 978-891-44-28151-3

Johansson, Victoria, Carling, Gerd & Holmer, Arthur m.fl. 2013. *Språket, människan och världen: människans språk 1-2*. Studentlitteratur. Kapitel 6. ISBN 978-91-44-08339-1

Josefsson, Gunlög. 2009. *Svensk universitetsgrammatik för nybörjare*. Studentlitteratur. Kapitel 3. ISBN 978-91-44-05204-5

Riad, Tomas. 2014. *The phonology of Swedish*. Oxford Linguistics. ISBN 978-01-99-54357-1

The World Atlas of Language Structures online, <http://wals.info/>